

FIȘA DISCIPLINEI

Educație timpurie

Anul universitar 2025-2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Psihologie Aplicată
1.4. Domeniul de studii	Psihologie/Științe ale Educației
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Psihopedagogie specială – în limba maghiară Psihopedagogie specială /Cod calificare: L060070020
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Educație timpurie				Codul disciplinei		PLX00052			
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. Dr. Jancsó-Farcas Susana								
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. Dr. Jancsó-Farcas Susana								
2.4. Anul de studiu		3	2.5. Semestrul		5	2.6. Tipul de evaluare		C	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					33 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat (consiliere profesională)					
Examinări					2
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				33	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	PC/Laptop, Videoproiector, Internet
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	PC/Laptop, Videoproiector, Internet

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/ esențiale	C1 - Proiectarea unor programe/intervenții/acțiuni/activități educaționale, adaptate pentru diverse grupuri țintă și contexte organizaționale / sociale. C5 - Consilierea, orientarea și asistarea psihopedagogică a diverselor categorii de persoane / grupuri educaționale (copiii/elevi/tineri/familii/profesori/angajați/alte categorii de persoane și grupuri)
Competențe transversale	CT7 - Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice specifice domeniului Științele Educației

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul: C5a) Susține și asistă dezvoltarea copiilor/elevilor/tinerilor/ altor grupuri și categorii de persoane, printr-o corelare cu principiile de consiliere și regulile de protecție a fiecărei persoane din educație, în mod adecvat. C5b) Corelează cunoștințele privind educația personală, antreprenorială, socială și pentru sănătate la un nivel care stimulează și susține pe orice persoană pentru creșterea nivelului de adaptare și rezolvare a problemelor. CT7b) Identifică implicațiile practice ale reglementărilor legale și de politică educațională în luarea deciziilor la nivelul instituției și al clasei/grupului.
Aptitudini	Studentul: C1b) Aplică principiile și strategiile didactice în proiectarea activităților educaționale specifice nivelului de vârstă și grupului cu care se lucrează. C1c) Identifică nivelul achizițiilor anterioare ale copiilor/elevilor/tinerilor, individuale și de grup, și valorifică datele obținute în proiectarea procesului educațional. C5a) Identifică stările/problemele/dificultățile copiilor/elevilor/tinerilor/altor grupuri și categorii de persoane, privind comportamentul acestora și procesul de dezvoltare cu asistarea specializată psihopedagogică. CT7a) Adaptează sarcinile de proiectare, realizare și evaluare a activităților instructiv-educative specifice în condiții de autonomie restrânsă și de asistență calificată
Responsabilități și autonomie	Studentul: C5b) Exprimă încredere în potențialul de dezvoltare al fiecărui copil/elev/tânăr și susține aspirațiile acestuia, prin abordări didactice diferențiate și individualizate. CT7a) Respectă normele de etică, de integritate academică și de conduită profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Scopul disciplinei „Intervenția timpurie” este de a oferi o înțelegere cuprinzătoare, empatică și orientată spre practică a fenomenului tulburărilor de dezvoltare timpurie, precum și de a dezvolta cunoștințe teoretice și competențe practice care să permită viitorilor logopezi și psihopedagogi evaluarea profesională, sprijinul precoce și dezvoltarea copiilor mici (0–6 ani) afectați.
--	--

7.2 Obiectivele specifice	În cadrul cursurilor și seminariilor, studenții: • Vor cunoaște conceptele de bază, obiectivele și grupul țintă al intervenției timpurii centrate pe familie. • Vor fi capabili să compare modelele de îngrijire naționale și internaționale, să identifice tendințele și impactul acestora asupra practicii. • Vor interpreta critic importanța abordării centrate pe familie în intervenția timpurie. • Vor putea cartografia pas cu pas procesul intervenției timpurii: observare, screening, diagnostic, consultare, intervenție, evaluare. • Vor înțelege formele de colaborare între diferite profesii (echipe multi-, inter- și transdisciplinare) și relevanța lor practică. • Vor fi capabili să propună, în baza unui caz concret, pașii de intervenție și colaborarea adecvată în echipă. • Vor recunoaște rolul atașamentului timpuriu în dezvoltarea copilului și vor putea elabora strategii de sprijin pentru părinți. • Vor înțelege dilemele colaborării cu familia și vor putea lua în considerare aspectele etice în practică. • Vor fi capabili să elaboreze un plan de intervenție centrat pe familie, pe baza unui caz concret. • Vor fi capabili să recunoască semnele timpurii ale dezvoltării atipice și să propună intervenții de dezvoltare și terapie adecvate.
----------------------------------	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1–2. Introducere: definiții conceptuale, tendințe naționale și internaționale: intervenția timpurie centrată pe familie și grupul țintă	Prezentare, discuții	
3–4–5. Modelul procesului de îngrijire: observarea semnelor timpurii, identificarea dezvoltării atipice, screening, cunoașterea stării, evaluare diagnostică complexă, consultare, intervenție, terapie, evaluare / follow-up. Echipe multidisciplinare, interdisciplinare și transdisciplinare	Prezentare, discuții	
6. Îngrijirea timpurie, atașamentul: sprijinirea părinților, dilemele colaborării cu familia	Prezentare, discuții	
7. Abordare complexă și funcțională a posibilităților de intervenție și terapie în cazul dezvoltării motorii atipice	Prezentare, discuții	
8. Intervenția timpurie la copiii mici cu deficiențe de vedere: consiliere specializată, intervenție timpurie, educație preșcolară	Prezentare, discuții	
9. Intervenția timpurie la copiii cu deficiențe de auz	Prezentare, discuții	
10. Abordare terapeutică în intervenția timpurie a dezvoltării atipice a comunicării, vorbirii și limbajului	Prezentare, discuții	
11. Intervenția timpurie la copiii cu dezvoltare psihomotorie atipică și tulburări de capacitate intelectuală	Prezentare, discuții	
12. Tulburarea din spectrul autist și intervenția timpurie	Prezentare, discuții	
13. Intervenția timpurie la copiii cu tulburări de atenție și activitate	Prezentare, discuții	
14. Sinteză: recapitulare la final de semestru	Prezentare, discuții	
Bibliografie obligatorie Csepregi, A. (Szerk., 2019). <i>Ajánlások a fejlődési zavarok és az érzékszervi fogyatékoságok korai szűréséhez, állapotmegismeréséhez. Módszertani Kézikönyv.</i> Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. https://gyermekut.hu/pdf/ajanlasok_e-verzio.pdf Czeizel, B. (2021). A koragyermekkori intervenció múltja, jelene és remélt jövője. <i>Gyógypedagógiai Szemle</i>, 37, 2-3, 153-160. https://epa.oszk.hu/03000/03047/00045/pdf/EPA03047_gyosze_2009_2_3_153-160.pdf Gyírkis, Á., Kereki, J., Komlósi, V., & Rózsáné Czigány, E. (2019). <i>Felismerés és támogatás – A kora gyermekkori intervencióról. Módszertani kézikönyv.</i> Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. Kereki, J., & Tóth, A. (2019). <i>Lépések I. Kötet. Módszertani kézikönyv a kora gyermekkori intervencióban dolgozó szakemberek számára.</i> https://gyermekut.hu/pdf/Lepesek_I_e-verzio.pdf Kereki, J., & Tóth, A. (2019). <i>Lépések II. Kötet. Módszertani kézikönyv a kora gyermekkori intervencióban dolgozó szakemberek számára. Tájékoztató pontok a gyermeki fejlődéshez és eltéréseinek felismeréséhez (0–5 év).</i> https://gyermekut.hu/pdf/Lepesek_II_e-verzio.pdf		

- Kereki, J. (2020). A kora gyermekkori intervenció és fejlesztési lépései. *Gyermeknevelés*, 8, 1, 26–38. <https://doi.org/10.31074/gyntf.2020.1.26.38>
- Kereki, J. (2022a). A kora gyermekkori intervenció elmélete és gyakorlata I. Néhány elméleti és módszertani összefüggés. *Párbeszéd: Szociális Munka folyóirat*, 9(2). <https://doi.org/10.29376/parbeszed.2022.9/2/3>
- Kereki, J. (2022b). *Gyermekút. Módszertani Kézikönyv*. Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. https://gyermekut.hu/pdf/Gyermekut_220512_2-kiadas_220620_boritoval.pdf
- Kereki, J., & Nyitrai, Á. (Szerk., 2022). *Szemelvények a kora gyermekkori intervenció témaköréből*. Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. https://gyermekut.hu/pdf/Gyermekut_szemelvenyguyjtemeny_online.pdf
- Kereki, J., & Szvatkó, A. (Szerk., 2015). *A koragyermekkori intervenció, valamint a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás szakszolgálati protokollja*. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktat/pedagogiai_szakszolgalat/koragyermekkori-intervencio-gyogypedagogiai-tanocsados-korai-fejlesztos-oktatos-gondozas-szakszolgalati-protokoll.pdf
- Meszéna Tamásné (Szerk., 2019). *Kaleidoszkóp rendszerszemléletben. A korai terápiás háromszög. Módszertani anyag*. Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. <https://gyermekut.hu/pdf/Kaleidoszkop.pdf>
- Moodie, S., Daneri, P., Goldhagen, S., Halle, T., Green, K., & LaMonte, L. (2015). *Early childhood developmental screening: A compendium of measures for children ages birth to five* (OPRE Report 2014 11). Washington, DC: Office of Planning, Research and Evaluation, Administration for Children and Families, U.S. Department of Health and Human Services. https://acf.gov/sites/default/files/documents/opre/compendium_2013_508_compliant_final_2_5_2014.pdf
- Zero to Three. (2021). *DC:0–5™: Diagnostic Classification of Mental Health and Developmental Disorders of Infancy and Early Childhood. Version 2.0*.

Bibliografie recomandată

- Shonkoff, J. P. & Meisles, S. J. (Eds., 2000). *Handbook of Early Childhood Intervention*. Cambridge University Press.
- Reichow, B., Boyd, B. A., Barton, E. E., Odom, S. L. (Eds., 2016). *Handbook of Early Childhood Special Education*. Springer.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1–2. Introducere. Definirea intervenției timpurii centrate pe familie – Analiză comparativă între modele naționale și internaționale	Discuții, lucru în grup	
3–4–5. De la observare la intervenție – Studiu de caz privind traseul unui copil cu dezvoltare atipică. Testul Bayley II, Denver II. Colaborarea în echipe multidisciplinare – Roluri, provocări și soluții în practică	Activități individuale și de grup, discuții	
6. Sprijinirea părinților în contextul atașamentului timpuriu – Simulări și reflecții	Activități individuale și de grup, discuții	
7. Intervenții funcționale în tulburările motorii – Elaborarea unui plan terapeutic individualizat	Activități individuale și de grup, discuții	
8. Adaptarea intervenției timpurii pentru copii cu deficiențe vizuale – Exerciții și scenarii educaționale	Activități individuale și de grup, discuții	
9. Strategii de comunicare și sprijin pentru copii cu deficiențe de auz – Studiu de caz	Activități individuale și de grup, discuții	
10. Intervenții timpurii în tulburările de limbaj – Analiza unui caz și plan terapeutic	Activități individuale și de grup, discuții	
11. Evaluarea și intervenția la copii cu dificultăți psihomotorii și cognitive – Aplicații practice	Activități individuale și de grup, discuții	
12. Intervenție timpurie în autism – Elaborarea unui plan centrat pe familie	Activități individuale și de grup, discuții	
13. Gestionarea comportamentului la copii cu ADHD – Tehnici și studii de caz	Activități individuale și de grup, discuții	
14. Recapitulare și integrare – Simulări interdisciplinare și reflecții asupra practicii	Activități individuale și de grup, discuții	

Bibliografie

- Bösenbacher, T., & Szöke, M. (Szerk., 2019). *Ismerj fel! A korai felismerés és fejlesztés lehetőségei I*. ÉpKézLáb Alapítvány. https://epkezlalalapitvany.hu/wp-content/uploads/2019/04/epk_e_20190407_24.pdf
- Dong, X., Burke, M. D., Ramirez, G., Xu, Z., & Bowman-Perrott, L. (2023). A Meta-Analysis of Social Skills Interventions for Preschoolers with or at Risk of Early Emotional and Behavioral Problems. *Behavioral Sciences*, 13(11), 940. <https://doi.org/10.3390/bs13110940>
- European Commission: European Education and Culture Executive Agency. (2025). *Educația și îngrijirea timpurie a copiilor în Europa*. Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2797/5592956>

- Gómez-Cotilla, R., López de Uralde Selva, M. A., & Valero-Aguayo, L. (2024). Efficacy of early intervention programmes: Systematic review and meta-analysis. *Psicología Educativa*, 30(1), 1-10. <https://doi.org/10.5093/psed2024a1>
- Hoffman, K., Cooper, G., & Powell, B. (2017). *Cum să crești un copil sigur de sine. Parentajul bazat pe Cercul Siguranței*. Editura Trei.
- Kumar, S. V., Narayan, S., Malo, P. K., Bhaskarapillai, B., Thippeswamy, H., Desai, G., & Kishore, M. T. (2022). A systematic review and meta-analysis of early childhood intervention programs for developmental difficulties in low-and-middle-income countries. *Asian Journal of Psychiatry*, 70, 103026. <https://doi.org/10.1016/j.ajp.2022.103026>
- Ministerul Educației UNICEF România, Centrul Step by Step pentru Educație și Dezvoltare Profesională. (2024). *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*. Editura Centrul Step by Step. https://www.unicef.org/romania/ro/media/15456/file/Repere-fundamentale-in-invatarea-si-dezvoltarea-timpurie-a-copilului-2024_compressed.pdf.pdf
- Rejtett Kincsek Down Egyesület. (2017). *A koragyermekori intervenció és a „Mindenkinek becsengettek” program integrált protokollja*. https://www.downegyesulet.hu/protokoll_final.pdf
- Sandbank, M., Bottema-Beutel, K., Crowley LaPoint, S., Feldman, J. I., Barrett, D. J., Caldwell, N., Dunham, K., Crank, J., Albarran, S., & Woynaroski, T. (2023). Autism intervention meta-analysis of early childhood studies (Project AIM): updated systematic review and secondary analysis. *BMJ (Clinical research ed.)*, 383, e076733. <https://doi.org/10.1136/bmj-2023-076733>
- Stoicescu, D., & Căyănar, E. A. (2023). „Start în Educație” - Ghidul părinților pentru educația timpurie a copiilor cu vârste între 3 și 6 ani, Ediția a 2-a. Fundația World Vision România și Fundația OMV Petrom. <https://worldvision.ro/wp-content/uploads/2023/11/Ghid-parenting-an-2.pdf>
- Zablotsky, B., Ng, A. E., Black, L. I., & Blumberg, S. J. (2023). Diagnosed Developmental Disabilities in Children Aged 3-17 Years: United States, 2019-2021. *NCHS Data Brief (473)*, 1–8.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Temele propuse sunt subiecte de actualitate în cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul psihopedagogiei, iar abordarea lor în cadrul acestei discipline se bazează pe rezultatele recente din literatura de specialitate. De asemenea, tematica disciplinei acoperă conceptele majore relevante pentru aplicațiile psihopedagogiei cerute pe piața muncii și pentru standardele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- capacitatea de analiză critică și sinteză a materialelor/ bibliografiei	Examen scris Min. nota 5.00	60%
10.5 Seminar/laborator	-înțelegerea și aplicarea practică a cunoștințelor/conceptelor fundamentale	Participare activă la ore, proiecte, activități de grup, Încăcate pe platforma MS Teams	40%
10.6 Standard minim de performanță			
Dacă un student nu obține nota de trecere (5,00) la examenul de semestru, acesta nu va promova examenul, chiar dacă a îndeplinit cerințele specificate la punctul 10.5.			
- În cazul cursurilor, seminarelor sau orelor practice (laborator, practică, proiect etc.), numărul maxim de absențe (justificate sau nejustificate) nu poate depăși 15% din numărul total de ore. Nefrecventarea cursurilor va duce la excluderea studentului de la examen (a se vedea regulamentul privind creditele). - Sarcinile de seminar sunt obligatorii, excludente și o condiție prealabilă pentru înscrierea la examen. Numai lucrările depuse până la termenul limită pot primi nota maximă. Lucrările depuse în perioada de grație sunt acceptate, dar cu o deducere de puncte. Lucrările depuse după perioada de grație, dacă obțin o notă de trecere, valorează 0 puncte în nota finală, dar studentul este eligibil pentru a susține examenul. Lucrările obligatorii de la jumătatea semestrului pot fi recuperate în perioada de examinare sau în perioada de examinare suplimentară, dar nu sunt luate în considerare la nota finală; ele doar îi dau dreptul studentului să susțină examenul. - Examenul parțial nu este descalificativ. Neparticiparea la examenul parțial nu duce la descalificarea de la examenul de la sfârșitul semestrului. Examele parțiale nu pot fi susținute din nou, cu excepția cazurilor justificate medical. În cazul unei absențe certificate medical, studentul are dreptul să susțină un examen oral pentru a obține nota parțială relevantă, cu condiția prezentării unui certificat de externare din spital (în termen de 7 zile).			

- Studenții care se înscriu la sesiuni deschise, examene suplimentare sau îmbunătățiri ale notelor trebuie să îndeplinească toate cerințele cursului (prezență, examene parțiale, teme, proiecte etc.). Notele obținute la activitățile de seminar și la examenele parțiale sunt valabile numai pentru anul universitar respectiv și nu pot fi reportate în anul universitar următor.
- Trișarea la examene va duce la exmatricularea studentului din universitate, în conformitate cu regulamentul de credite, prin decizia rectorului BBTE, la recomandarea Consiliului facultății, pe baza unei plângeri scrise depuse de profesorul examinator. Aceasta se aplică tuturor elementelor incluse în calculul notei finale (examene parțiale sau suplimentare, examene parțiale, teme de seminar parțiale, proiecte).

În cazul prezentării de lucrări semestriale plagiate, copiate sau identice, studentul (sau toate părțile implicate) va primi nota 1. Colaborarea, copierea sau trișarea în timpul examenului vor duce la excluderea imediată de la examen și la acordarea notei 1.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

Data completării:
22.04.2025.

Semnătura titularului de curs
Lect. Dr. Jancsó-Farcas Susana

Semnătura titularului de seminar
Lect. Dr. Jancsó-Farcas Susana

Data avizării în departament:
25.04.2025.

Semnătura directorului de departament
Conf. Dr. Kotta Ibolya

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".